

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ž. n.o.**, Ž., proti žalovanému **Banskobystrickému samosprávnemu kraju**, Banská Bystrica, Nám. SNP č. 23, **o určenie neplatnosti verejnej súťaže**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14 C 14/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo 17. októbra 2006 č.k. 14 C 14/2005-248 rozhodol

t a k t o :

Konanie o mimoriadnom dovolaní **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou z 27. januára 2005 domáhala, aby súd určil, že právny úkon označený žalovaným ako „Ponukové konanie“ pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti a správu majetku NsP : a/ NsP Ž., b/ NsP L., c/ NsP R., d/ NsP Z. je neplatný v časti týkajúcej sa poskytovania zdravotníckej starostlivosti a správy majetku Nemocnice s poliklinikou v Ž.. Na pojednávaní 17. októbra 2006 žalobkyňa rozšírila žalobu na vyslovenie neplatnosti celého ponukového konania pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti a správy majetku, to znamená aj pre Nemocnice s poliklinikami v L., v R. aj vo Z.. Rozšírenie žaloby aj na ostatné nemocnice s poliklinikami odôvodnila tým, že ponukové konanie vyhlásil žalovaný pre všetky uvedené nemocnice s poliklinikami, preto dôvody neplatnosti, ktoré žalobkyňa uvádza v žalobe sa týkajú aj týchto nemocníc.

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom pre uznanie (§ 153a O.s.p.) zo 17. októbra 2006 č.k. 14 C 14/2005-248 rozhodol tak, že určil, že právny úkon označený ako „Ponukové konanie“ na výber neziskových organizácií pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti a správu majetku NsP : a/ NsP Ž., b/ NsP L., c/ NsP R., d/ NsP Z. je neplatný. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni na trovách konania 7 116,-- Sk na účet jej právnej zástupkyne.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu na podnet V., n.o. a N., n.o. Z. podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Mal za to, že týmto rozhodnutím bol porušený zákon, pričom ochranu práv a zákonom chránených záujmov podávateľov podnetu nemožno dosiahnuť inými prostriedkami. Poukázal na to, že V., n.o. v rámci ponukového konania bola vybraná pre Nemocnicu s poliklinikou L. pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti a správu majetku nemocnice s poliklinikou a N. n.o. Z. pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti a správu majetku Nemocnice s poliklinikou Z.. Za tým účelom žalovaný s označenými neziskovými organizáciami uzavrel zmluvy o výkone správy a pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti v Nemocnici s poliklinikou L. a v Nemocnici s poliklinikou Z.. Podľa jeho názoru dovolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zasahuje do vyššie uvedených zmlúv. Z rozhodnutia súdu o neplatnosti verejnej súťaže vyplýva, že neplatné sú aj nadväzné úkony vrátane zmlúv o správne nemocníc. Ide o vážny zásah do právnej istoty neziskových organizácií, zvlášť, keď rozhodnutie súdu nemohli ovplyvniť ako účastníci konania. Žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že ňou označený právny úkon je neplatný, je svojou povahou žalobou o určenie podľa § 80 písm. c/ O.s.p. a podmienkou a predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah je alebo nie je vecná legitímácia účastníkov konania a skutočnosť, že na požadovanom určení majú naliehavý právny záujem. V danej veci žalobkyňa nepreukázala a nemohla preukázať stav neistoty svojho právneho postavenia vo vzťahu k tej časti ponukového konania, ktorá sa týkala iných nemocníc s poliklinikami ako Ž.. Vyčítal súdu prvého stupňa, že existenciu naliehavého právneho záujmu vôbec neskúmal. Ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu, ktorého neplatnosť sa nesporne dotýka aj podávateľov podnetu bez toho, aby ich o veci vyrozumel a dal im možnosť zoznámiť sa s vecou a vyjadriť sa k nej, odňal im takýmto postupom možnosť konať pred súdom a tým je splnená podmienka podľa § 243f ods. 1 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa názoru dovolateľa súd prvého stupňa pochybil, keď rozhodol na základe uznania podľa § 153a ods. 1 O.s.p., keďže nebola splnená podmienka pre takýto postup. Konanie je tak postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nedostatočné preskúmanie naliehavého právneho

záujmu žalobkyne a jej aktívnej legitímácie na podanie tejto žaloby podľa názoru dovolateľa odôvodňujú podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. Dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a to vo vzťah ku všetkým subjektom rozhodnutia, teda aj tých, ktorí podnet na podanie mimoriadneho dovolania nepodali, nakoľko výrok rozhodnutia je nedeliteľný a týka sa všetkých účastníkov konania v rovnakej miere.

Účastníci konania sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas na to oprávnenou osobou (§ 243e ods. 1 a § 243g O.s.p.) skúmal predovšetkým splnenie podmienok konania o mimoriadnom dovolaní, ktoré musia byť splnené už pri jeho podaní. Dospel pritom k záveru, že jednu z takýchto podmienok v prejednávanej veci nemožno považovať za splnenú.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.).

Citované ustanovenie vymedzuje (nad rámec podmienok konania v prvom stupni, odvolacieho konania a tiež konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podávaných účastníkmi konania) ďalšie tri podmienky konania, ktorých splnenie zákon vyžaduje práve v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Prvou z týchto podmienok je okolnosť porušenia zákona právoplatným rozhodnutím súdu, druhou požiadavka na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a tretou nemožnosť dosiahnuť ochrany inými právnymi prostriedkami. Pretože všetky uvedené podmienky konania o mimoriadnom dovolaní musia byť splnené súčasne, nedostatok ktorejkoľvek z nich bráni vecnému prejednávaniu mimoriadneho dovolania.

Súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní musí teda posúdiť, či zákonom stanovené podmienky na jeho podanie boli splnené, pritom je viazaný dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní.

Občiansky súdny poriadok v § 243e ods. 1 O.s.p. nevylučuje, aby generálny prokurátor podal dovolanie aj na podnet osoby, ktorá účastníkom konania v danej veci síce nebola avšak je osobou dotknutou alebo poškodenou rozhodnutím súdu a podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana jej práv a zákonom chránených záujmov.

Podľa § 159 ods. 2 O.s.p. výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že výrok právoplatného rozsudku je subjektívne záväzný

a/ pre každého, ak ním bolo rozhodnuté o osobnom stave (o rozvode manželstva, o osvojení, o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho a pod.);

b/ v ostatných prípadoch len pre účastníkov konania (a ich právnych nástupcov) a v tomto rozsahu tiež pre všetky orgány.

Ak nie je teda rozhodnutie subjektívne záväzné pre každého (rozhodnutia o osobnom stave) nevzťahujú sa účinky právoplatného rozsudku na osoby, ktoré neboli účastníkmi konania. Pre súdy a iné štátne orgány je výrok právoplatného rozsudku v iných než statusových veciach záväzný len potiaľ, pokiaľ posudzujú (ako predbežnú otázku) medzi účastníkmi právne vzťahy, ktoré boli právoplatne vyriešené súdnym rozhodnutím. Ten, kto nebol účastníkom konania a ani inak nie je voči nemu rozhodnutie záväzné, môže uplatňovať svoje práva k veci, o ktorej bolo rozhodnuté v inom konaní a ani štátny orgán pri posudzovaní o veci nemôže voči nemu vychádzať zo záveru, že o nej bolo v inom konaní právoplatne rozhodnuté.

Z uvedeného možno uzavrieť, že na podávateľov podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, ktorí v preskúmvanej veci neboli účastníkmi konania sa účinky rozsudku súdu prvého stupňa nevzťahujú. Nemožno ich preto považovať za osoby dotknuté rozhodnutím súdu alebo poškodené týmto rozhodnutím a následne ani za osoby, ktorých práva a zákonom chránené záujmy boli porušené.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní pre nedostatok jednej z podmienok takéhoto konania a neodstrániteľnosť takej prekážky konania podľa § 243i ods. 2, § 243c, § 243e ods. 1 a § 104 ods. 1 vety prvej O.s.p. zastavil.

O trovách konania o mimoriadnom dovolaní rozhodol podľa § 243i ods. 2, § 243b ods. 5 a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., pretože konanie o mimoriadnom dovolaní bolo zastavené a žiadnemu z účastníkov v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. septembra 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová